

Stor betydning

Jens E. Skår

Lynn E. McClannahan og Patricia J. Krantz | **Aktivitetsplaner for barn med autisme.** Gyldendal Akademisk, 2008. 144 sider

Siden 1999, da denne boka kom på engelsk, har en rekke fagmiljøer i Norge etablert, anvendt og videreutviklet de prinsippene for opplæring og behandling av autistiske barn og unge som her blir skissert. Det er nyttig at boka nå kommer på norsk, fordi den i stor grad retter seg inn mot foreldre og ansatte. Foreldre som ikke er stødige i engelsk, vil nå være i bedre stand til selv å sette seg inn i prinsippene for selvstendigjøring av autistiske barn. Forskingen er klar på at foreldres kompetanse har mye å si for hvordan et autistisk barn utvikler seg, både språklig og med hensyn på selvstendighet.

McClannahan og Krantz har vært i Norge flere ganger, og norske fagmiljøer har hatt utstrakt kontakt med deres arbeidssted i New Jersey, Princeton Child Development Institute. Oversetterne Reinert Enerstvedt og Svein Åge Hansen er vernepleiere og har selv arbeidet der i perioder – et godt utgangspunkt for en oversettelse.

Det er vel kjent at barn med utviklingsforstyrrelser har relativt store problemer med å etablere ferdigheter, særlig språklige, men også når det gjelder selvstendighetsfunksjoner. Disse barna har i tillegg store vansker med å engasjere seg i lek og sosial samhandling. Boka handler om hvordan bilder, og eventuelt tekst, kan bidra til å etablere slike ferdigheter. Begrepet «aktivitetsplan» betyr i denne sammenhengen en serie bilder eller tekst, som autistiske barn kan lære å følge. På denne måten kan de bli mer selvstendige i å utføre handlinger som inngår i lek, sosialt samspill, språk og selvstendighetsfunksjoner.

Aktivitetsplaner kan i prinsippet anvendes på to måter. For det første kan de brukes for å lære barnet opp i ferdigheter det ikke har, som å sette sammen en leke, lage en matrett, etc. For det andre kan slike planer anvendes for å kjede sammen aktiviteter barnet allerede kan. På denne måten kan aktivitetsplaner brukes for å få barn til å gjøre flere ting etter hverandre, styrt av bilder/tekst i en perm. Boka tar også for seg det å skape motivasjon, og gir en lettfattelig innføring i det å etablere handlingene ved hjelp av gradert håndledning.

Oversettelsen er bare preget av mindre skjønnhetsfeil. For det første er det noen få ganger en litt for direkte oversettelse fra engelsk. Det dukker opp ord som *språkmester* og *klavikkel*. For det andre er noen få faguttrykk oversatt litt uheldig etter min mening. Begrepet «reinfocer» er for eksempel oversatt med «belønning». En mer korrekt oversettelse ville være «forsterker». Dette er imidlertid ikke noen alvorlig innvending.

En liten bok på 144 sider, som allerede har fått stor betydning!